

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **SLOVLIKER ČR, s.r.o.**, se sídlem Hudcova 78b, Brno, IČ: 25335529, zastoupené JUDr. Jiřím Jestřábem, advokátem, se sídlem Hlinky 57/142a, Brno, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, týkající se řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. srpna 2012, č. j. 4333-2/2012-130100-21, ze dne 3. srpna 2012, č. j. 4344-2/2012-130100-21, ze dne 6. srpna 2012, č. j. 4331-2/2012-130100-21, ze dne 3. srpna 2012, č. j. 4185-2/2012-130100-21 a ze dne 6. srpna 2012, č. j. 4332-2/2012-130100-21, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. prosince 2013, č. j. 31 Af 147/2012 - 221,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně je z rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc oprávněným příjemcem pro opakované přijímání vybraných výrobků – minerálních olejů ve smyslu § 22 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Na základě smluv s třetími stranami žalobkyně přijímá minerální oleje nakoupené těmito stranami (nabyvateli) v členských státech Evropské unie z režimu dopravy vybraných výrobků s podmíněným osvobozením od daně a činí potřebné úkony k tomu, aby nabyvatelé mohli s těmito minerálními oleji volně nakládat. Žalobkyně je tak plátcem spotřební daně z minerálních olejů podle § 4 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o spotřebních daních.

[2] V červnu 2012 vydal Celní úřad Uherské Hradiště (dále též „celní úřad“) postupně celkem tři zajišťovací příkazy podle § 167 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, kterými žalobkyni uložil, aby ve stanovené lhůtě zajistila úhradu dosud nestanovené daně za zdaňovací období květen a červen 2012 složením jistoty na depozitní účet celního úřadu. Jednalo se o rozhodnutí ze dne 1. června 2012 č. j. 5308/2012-136400-024, které se týkalo období 7. května 2012 - 31. května 2012 a jistota činila 35 176 335 Kč (dále též „první zajišťovací příkaz“), dále o rozhodnutí ze dne 7. června 2012 č. j. 5705/2012-136400-024, které se týkalo stejného období a bylo později zrušeno pro duplicitu s prvním zajišťovacím příkazem (dále též „druhý zajišťovací příkaz“), a konečně o rozhodnutí ze dne 12. června 2012 č. j. 5800/2012-136400-024, které se týkalo období 1. června 2012 - 8. června 2012 a jistota činila 32 025 211 Kč (dále též „třetí zajišťovací příkaz“). K vydání zajišťovacích příkazů vedla celní úřad kombinace několika skutečností, jež ve svém souhrnu podle názoru celního úřadu svědčily o špatné finanční situaci žalobkyně, která ve vztahu k výši dosud nesplatné či nestanovené daně vyvolávala odůvodněnou obavu o schopnosti žalobkyně daň v době její vymahatelnosti uhradit. Na základě prvních dvou zajišťovacích příkazů zahájil celní úřad exekuční řízení, to však bylo zčásti zastaveno v důsledku zrušení druhého zajišťovacího příkazu a následně zcela zastaveno v důsledku toho, že první zajišťovací příkaz byl podle § 168 odst. 4 daňového řádu nahrazen platebním výměrem na spotřební daň z minerálních olejů za květen 2012. Tyto informace uvádí Nejvyšší správní soud jen pro úplnost kontextu – v nyní vedeném řízení napadá žalobkyně exekuční příkazy vydané na základě třetího zajišťovacího příkazu.

[3] Na základě třetího zajišťovacího příkazu vydal celní úřad celkem pět exekučních příkazů, kterými nařídil exekuci příkázáním pohledávky žalobkyně (3 x), prodejem jejích movitých věcí a prodejem jejích nemovitostí. Žalobkyně napadla všechny exekuční příkazy odvoláním, tato její odvolání však zamítlo Celní ředitelství Olomouc svými rozhodnutími uvedenými v záhlaví. Žalobkyně nebyla úspěšná ani s žalobami podanými u Krajského soudu v Brně. Soud její žaloby spojil do jednoho řízení a zamítl je pod společnou spisovou značkou 31 Af 147/2012 rozsudkem uvedeným v záhlaví.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti výše uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) dne 24. ledna 2014 kasační stížnost. Založila ji celkem na třech důvodech. První z nich spočívá v tom, že exekuční příkazy představují nicotná rozhodnutí, neboť byly vydány na základě jiného nicotného rozhodnutí – třetího zajišťovacího příkazu. Nicotnost zajišťovacího příkazu dovozuje stěžovatelka z toho, že pro jeho vydání nebyly splněny zákonné podmínky, neboť nebyly dány důvodné obavy, že by vybrání daně bylo spojeno se značnými obtížemi.

[5] Ve druhé linii své argumentace poukazuje stěžovatelka na to, že exekuce prováděná pěti exekučními příkazy je zcela zjevně nepřiměřená. Exekuční příkazy jsou vystaveny na veškerý stěžovatelčin movitý i nemovitý majetek, přitom už samotné nemovitosti mají hodnotu přes 100 mil Kč. Vážnou na nich sice zástavní práva ve výši 38 mil. Kč, avšak v součtu s vymáhanou částkou ve výši cca 32 mil. Kč se stále jedná pouze o 70 % odhadní ceny nemovitostí. Jde přitom o nemovitosti dobře zpeněžitelné, neboť zástavní právo svědčí společnosti, která již v minulosti projevila o tyto nemovitosti zájem. Dalším exekučním příkazem jsou pak postiženy movité věci stěžovatelky (zejména výrobní linky a technologická zařízení umístěná ve stěžovatelčiných nemovitostech) v hodnotě cca 80 mil. Kč. Zbývajícími exekučními příkazy celní úřad zablokoval bankovní účty stěžovatelky, o nichž však ve svém pozdějším vyjádření pro soud žalovaný prohlásil, že finanční zůstatky na nich jsou vzhledem k vymáhané částce nepatrné. Krajský soud tak měl dostatek informací k tomu, aby mohl konstatovat, že exekuční příkazy ve svém souhrnu představují zjevně nepřiměřené zatěžování stěžovatele v rozporu s § 5 odst. 3 daňového řádu

a s § 263 a 264 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, aplikovanými na základě § 177 odst. 1 daňového řádu, a aby tyto příkazy jako nezákonné zrušil.

[6] Konečně třetí kasační námitka spočívá v tom, že krajský soud nikterak nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku, který stěžovatelka podala dne 22. listopadu 2013 (čímž soud návrh podle stěžovatelky fakticky zamítl). Soud sice v rozsudku (bod 24) uvedl, že o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval, jelikož v den vydání rozsudku ještě neuplynula lhůta pro rozhodnutí o odkladném účinku, to však podle stěžovatelky není dostatečné odůvodnění postupu soudu. Jednak lhůta třiceti dnů stanovená v § 73 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) je lhůtou maximální, která se má použít jen „není-li tu nebezpečí z prodlení“, jinak má soud rozhodnout „bez zbytečného odkladu.“ Nadto rozsudek byl stěžovateli doručen až dne 13. ledna 2014, tedy 50 dnů po podání návrhu na přiznání odkladného účinku.

[7] Původně žalované Celní ředitelství Olomouc bylo ke dni 31. 12. 2012 zrušeno zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. Jeho působnost přešla na Generální ředitelství cel, které proto v projednávané věci vystupuje na místě žalovaného (§ 69 s. ř. s.). Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve obsáhle odůvodnil, proč bylo vydání zajišťovacího příkazu v souladu se zákonem, a to zejména s ohledem na signály o špatné ekonomické situaci stěžovatelky.

[8] Pokud jde o přiměřenost exekučních příkazů, pro její posouzení není podle názoru žalovaného rozhodná účetní hodnota nebo hodnota stanovená znaleckým posudkem, ale reálná hodnota (hodnota tržní), tj. hodnota, za kterou je možno tento majetek zpeněžit. Reálnou hodnotu tak může určit až případný nucený prodej (dražba). Jsou-li navíc nemovitosti zatíženy zástavními právy, lze předpokládat, že budou vydraženy za částku nižší, než uváděnou stěžovatelkou, popř. pouze za vyvolávací cenu. K otázce zůstatků na účtech poukázal žalovaný zejména na to, že zůstatky byly sice nízké, ale nikoliv nulové. Nadto § 190 odst. 2 daňového řádu se týká i peněžních prostředků, které dojdou na účet v průběhu dalších šesti měsíců. Žalovaný nemohl vědět, zda taková situace v případě stěžovatelky nastane či nikoli, proto nelze jeho krok, kdy přistoupil též k exekuci příkázáním pohledávky, označit za nepřiměřený. Své vysvětlení žalovaný ještě doplnil údaji o tom, že v době vydání napadených exekučních příkazů byla stěžovatelce zajišťovacími příkazy vyčíslena dosud nestanovená spotřební daň ve výši cca 106 mil. Kč za zdaňovací období květen 2012 a cca 32 mil. Kč za zdaňovací období červen 2012. Přitom na účtu celního úřadu sloužícím k zajištění daně podle § 21 zákona o spotřebních daních měla stěžovatelka uloženo pouze 77 mil. Kč (další 3 mil. Kč na tento účet převedla, ovšem na základě jiného zajišťovacího příkazu). Celková vyčíslená daň tedy významně přesahovala výši zajištění.

[9] Ke třetí kasační námitce, tedy k otázce nevydání rozhodnutí o odkladném účinku, žalovaný upozornil na to, že stěžovatelka netvrdila ani neprokázala, že by jí výkonem napadeného rozhodnutí měla vzniknout nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout třetím osobám. Omezila se pouze na citaci příslušného zákonného ustanovení.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

IIIa. Nicotnost podkladového rozhodnutí

[11] Nejprve nutno podotknout, že stěžovatelka ve své kasační stížnosti rozporovala závěr krajského soudu o tom, že námitku nicotnosti v žalobě opomněla uplatnit. Tato skutečnost však nemá pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti význam, neboť krajský soud se i tak s touto otázkou ve svém rozsudku věcně vyrovnal, a to následovně: „Soud při obecném posouzení exekučního titulu nedospěl k závěru, že by se jednalo o exekuční titul, který by splňoval podmínky nicotnosti. V judikatuře správních soudů jsou konstantně za nicotná považována taková rozhodnutí, která trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. Žádnou z uvedených vad ale v případě napadených exekučních příkazů soud neshledal.“ Krajský soud navíc nad rámec žalobních námitek sám ze správního spisu ověřil, že exekuční titul byl žalobci doručen 12. června 2012, poslední den lhůty pro splnění uložené povinnosti byl tedy pátek 15. června 2012 a jednotlivé napadené exekuční příkazy byly vydány až poté, co byl exekuční titul vykonatelný.

[12] S totožnými argumenty, které stěžovatelka nyní vznáší proti třetímu zajišťovacímu příkazu a dovozuje z nich jeho nicotnost, se Nejvyšší správní soud navíc již vyrovnal v nedávném rozsudku prvního senátu ze dne 16. dubna 2014 č. j. 1 As 27/2014 - 31, kterým zamítl kasační stížnost stěžovatelky ve věci týkající se přezkumu prvního zajišťovacího příkazu. Zde Nejvyšší správní soud konstatoval: „Ze zajišťovacího příkazu je jasné a srozumitelně patrné, co, komu a z jakých důvodů je ukládáno, je opřen o relevantní ustanovení zákona a obsahuje též všechny potřebné formální náležitosti. Žádnou vnitřní rozpornost - tedy že by bylo sporné a nejednoznačné co, komu a z jakých důvodů je ukládáno - soud neshledává. Rovněž není možné přisvědčit žalobkyni, že by byl zajišťovací příkaz právně či fakticky neuskutečnitelný. Realizaci povinnosti uložené zajišťovacím příkazem nebrání žádný právní předpis ani objektivní fyzická překážka. Tvrdí-li žalobkyně, že nebyly dány zákonné důvody pro vydání zajišťovacího příkazu, nemá takový nedostatek - ukázal-li by se býti pravdivým - za následek nicotnost zajišťovacího příkazu, nýbrž jeho nezákonnost.“ Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že následně první senát dovodil, že vydaný zajišťovací příkaz nebyl ani nezákonný, neboť skutečnosti, z nichž celní úřad při jeho vydání vycházel, tvořily „ucelený a logický okruh indicií nižší intenzity svědčící o nedobré ekonomické situaci daňového subjektu“.

[13] Argumentace krajského soudu byla tedy v dané věci zcela dostačující. Tvzení stěžovatelky, jak vyplývá i z výše citovaného rozsudku prvního senátu Nejvyššího správního soudu, nebyla vůbec způsobilá založit nicotnost rozhodnutí, na jehož základě byly exekuční příkazy vydány, neboť tato tvrzení zpochybňují pouze jeho zákonnost. Zákonnost exekučního titulu v řízení o žalobě proti exekučním příkazům, jež jsou na jeho základě vydány, již však soud zkoumat nemůže.

IIIb. Nepřiměřenost exekuce

[14] Stěžovatelka tvrdí, že žalovaný ji nařízením exekuce na celý její majetek (peněžní účty, nemovitosti i movité věci) nepřiměřeně zatížil a znemožnil jí její činnost, aniž by to přitom bylo nutné k vymození nesplněné povinnosti. Stěžovatelka v této souvislosti poukázala na § 5 odst. 3 daňového řádu, který uvádí: „Správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob ... v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.“ Dále stěžovatelka upozornila, že podle § 177 odst. 1 daňového řádu platí, že „nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu.“ Přiměřenost exekuce je proto třeba posoudit též ve světle

ustanovení § 263 odst. 2 o. s. ř., který stanoví: „Navrhne-li oprávněný k vydobytí své peněžité pohledávky výkon rozhodnutí několika způsoby zároveň, ačkoli by k jejímu uspokojení zřejmě stačil pouze některý z nich, nařídí soud výkon rozhodnutí jen tím způsobem, který stačí k uspokojení pohledávky oprávněného.“ Ustanovení § 264 odst. 1 o. s. ř. doplňuje tuto úpravu následovně: „Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny věci, z níž má být uspokojení této pohledávky dosaženo, může soud nařídít, a to po slyšení oprávněného, výkon rozhodnutí jiným vhodným způsobem.“

[15] K citovaným ustanovením občanského soudního řádu existuje občanskoprávní judikatura, kterou zčásti citoval již krajský soud ve svém rozsudku. Týká se to hlavně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 1997, sp. zn. 2 Cdon 378/96, v němž se k otázce více způsobů provedení exekuce uvádí: „Závěr soudu o tom, zda některá z více navržených exekucí zřejmě postačí k uspokojení pohledávky oprávněného, bude na místě zásadně tehdy, jestliže je odůvodněn předpoklad, že pohledávku oprávněného lze uspokojit v přiměřeném čase jen některou (některými) z navržených exekucí, takže by se nařízení exekuce všemi navrženými způsoby (na základě všech návrhů) zároveň nutně jevílo jako šikana povinného. U těch způsobů exekuce, kde výtěžek z prodeje podléhá rozvrhu pro více oprávněných, popřípadě věřitelů, kteří přiblížili své pohledávky, má své místo další posouzení, totiž, zda vzhledem k pravidlům rozvrhu lze očekávat, že pohledávka oprávněného bude vůbec z výtěžku konkrétní exekuce uspokojena. Soud přitom vychází ze skutečností, které mu jsou známy v době rozhodování o návrhu na nařízení exekuce.“ Krajský soud dále k § 264 odst. 1 o. s. ř. citoval rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2004, č. j. 20 Cdo 1243/2004-62, z něhož vyplývá, že i když cena nemovitostí povinného navržených k prodeji přesahuje výši pohledávky, musí soud uvážit, „zda je vůbec možné nařídít výkon způsobem jiným, který nejen povede k naplnění účelu výkonu (uspokojení vymáhané pohledávky), vybrž i v přiměřené době. Není-li k dispozici taková alternativa způsobu výkonu, je nutno mít za vhodné i ten způsob, kdy rozdíl mezi výší vymáhané pohledávky a cenou předmětu výkonu, z něž má být uspokojena, je zřetelný, resp. značný.“ Tuto svou úvahu Nejvyšší soud dále rozvinul v (krajským soudem necitovaném) rozsudku ze dne 12. září 2006, sp. zn. 21 Cdo 2896/2005, kde uvedl: „Jestliže ... oprávněná navrhla k vydobytí své peněžité pohledávky výkon rozhodnutí prodejem všech (v návrhu specifikovaných) nemovitostí zapsaných v příslušném katastru nemovitostí, soud nemohl nařídít výkon rozhodnutí jen ohledně některých nebo některé z navržených nemovitostí, jejichž cena by postačovala k uspokojení pohledávky oprávněné; při rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí totiž soud nemůže zjišťovat, jaký bude výnos zpeněžení té které nemovitosti. Povinným (jejich právnímu předchůdci) však nic nebránilo, aby jen část nemovitostí prodaly a z výtěžku prodeje uspokojily vymáhanou pohledávku oprávněné.“

[16] Krajský soud z výše uvedené právní úpravy a z jím citované judikatury dovodil, že vymáhaná částka ve výši více než 30 mil. Kč odůvodňovala vydání více exekučních příkazů, zejména za situace, kdy sám celní úřad nemohl dopředu znát hodnotu nemovitostí a movitých věcí žalobce a stav jeho bankovních účtů. Pokud jde o nemovitosti, nebylo možné předem odhadnout, jaký bude výtěžek dražby, zejména s ohledem na zástavní práva vázající na nemovitostech, ani nelze dopředu znát okruh osob, které svá práva do případné dražby přihlásí. Co se týká bankovních účtů, bylo u nich možné předpokládat nízký zůstatek, jelikož žalobce dobrovolně nesplnil jemu uloženou povinnost. Celkový postup celního úřadu neshledal krajský soud šikanózním, neboť samotné nařízení exekuce nebrání dlužníku v běžném užívání nemovitého a movitého majetku a naopak zajišťuje pořadí oprávněného v případné realizaci exekuce.

[17] Krajský soud také upozornil, že „dlužníku zůstávají nadále zachovány možnosti brojit proti přiměřenosti exekuce návrhy na zastavení exekuce podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. i), event. písm. j) daňového řádu, pokud bude v průběhu exekuce zcela zřejmé, že bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo že vedená exekuce ve vztahu k určité části majetku je zjevně nepřiměřená. Ochrana práv žalobce se tedy nevycerpává ve fázi nařízení exekuce, kde by bylo možno sledovat nařízení exekuce jako nezákonné pouze v případě, kdy bude již při nařízení exekuce na základě správcí

daně v okamžiku nařízení exekuce dostupných informací na jisto postaveno, že způsob provedení exekuce je zcela zřejmě nevhodný, nebo v případě, kdy by bylo od počátku, opět na základě správní daně v okamžiku nařízení exekuce dostupných informací, zřejmě, že k uspokojení bude stačit pouze jediný způsob provedení exekuce.“

[18] S náhledem krajského soudu na věc se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Krajský soud správně vyšel z toho, že zákonnost exekučních příkazů je nutno posuzovat s ohledem na skutkový stav v době, kdy byla exekuce nařízena, resp. kdy byla zamítnuta stěžovatelčina odvolání proti jednotlivým exekučním příkazům (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

[19] Pokud jde o samotné nařízení exekuce, celní úřad zcela logicky volil v prvé řadě exekuci příkázáním pohledávky, neboť ta zatěžuje povinného nejméně – nedochází zde k prodeji majetku povinného v dražbě, jejíž náklady by musel hradit (k nákladům exekuce srov. § 182 odst. 1 daňového řádu). Bylo nicméně možno předpokládat, že tento způsob sám o sobě nebude dostačující, jelikož pokud by bývala měla stěžovatelka na účtu dostatek finančních prostředků, pravděpodobně by splnila uloženou povinnost dobrovolně (nízký zůstatek na účtech se následně potvrdil). Proto celní úřad zatížil exekučním příkazem též nemovitý (a následně, po jeho zjištění, též movitý) majetek stěžovatelky. K tomu nutno uvést, že pouze prodejem movitých věcí představovaných především výrobní linkou a souvisejícími technologickými zařízeními by nebylo možno pohledávku uspokojit, což vyplývá ze dvou okolností. Předně stěžovatelka sama následně brojila proti tomu, aby tento majetek byl oceňován zvláště, neboť se podle jejího názoru jedná o součást stavby jejího lihovaru (srov. k tomu odvolání stěžovatelky proti exekučnímu příkazu vydanému celním úřadem dne 26. června 2012 č. j. 6826/2012-136400-021 založené ve spise krajského soudu sp. zn. 31 Af 148/2012 na č. l. 46, srov. též protokol o ústním jednání ze dne 10. prosince 2012 č. j. 14705/2012-136400-021 založený ve spise krajského soudu sp. zn. 31 Af 150/2012 na č. l. 205). Jedná-li se vskutku o zabudovanou technologii, pak nelze upřít racionalitu názoru žalovaného, že stěžovatelčin odhad hodnoty jejích movitých věcí je příliš optimistický a žalovaný odhaduje možný výtěžek z jejich prodeje na částku, která dosahuje jen asi poloviny výše vymáhané částky (srov. vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 7. listopadu 2012 založené ve spise krajského soudu sp. zn. 31 Af 150/2012 na č. l. 168). Nadto tento odhad těžko mohl celní úřad kvalifikovaně učinit předem a dokonce ani stěžovatelka jej následně nijak nedoložila. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že vzhledem k okolnostem známým v době nařízení exekuce musel celní úřad v zájmu uspokojení pohledávky v celé výši logicky (při vyčerpání méně zatěžujících způsobů exekuce) zatížit exekučním příkazem souběžně též nemovitý majetek stěžovatelky.

[20] Zbývá zodpovědět otázku, zda se skutkové okolnosti či důkazní situace nějak změnily v době, kdy žalovaný rozhodoval o stěžovatelčiných odvoláních. Pokud by stěžovatelka v odvolacím řízení přesvědčivě doložila, že pohledávku je možno uspokojit již samotným prodejem exekucí zatížených nemovitostí, bylo by skutečně namísto se ptát, zda bylo nutné ponechávat v platnosti též exekuční příkazy na ostatní majetek stěžovatelky. Nic takového se však nestalo. Stěžovatelka ve všech svých odvoláních proti exekučním příkazům opakuje tytéž obecné argumenty o nepřiměřenosti využití všech způsobů exekuce, aniž by výslovně tvrdila, kterým z nich je možno pohledávku státu plně uspokojit (srov. např. odvolání stěžovatelky proti exekučnímu příkazu vydanému celním úřadem dne 20. června 2012 č. j. 6389/2012-136400-021 založené ve spise krajského soudu sp. zn. 31 Af 150/2012 na č. l. 53). Stěžovatelka ani neuvádí, jaké výše podle ní dosahuje hodnota věcí exekucí postižených, a v průběhu celého odvolacího řízení nepředložila žádný důkaz o těchto skutečnostech, např. znalecký posudek (srov. k tomu odůvodnění rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 3. srpna 2012 č. j. 4185-2/2012-130100-21). Tvzení, že nemovitosti žalobkyně mají hodnotu 100 mil. Kč a že tento údaj vyplývá ze znaleckého ocenění z roku 2008 (jež však stěžovatelka ani tentokrát nepřikládá s odůvodněním, že připravuje ocenění nové),

se objevuje až v podaných žalobách (srov. např. žalobu stěžovatelky založenou ve spise krajského soudu sp. zn. 31 Af 150/2012 na č. l. 1).

[21] Za těchto okolností nemohl Nejvyšší správní soud shledat ani u této kasační námitky, že by byla důvodná. V době, kdy Celní ředitelství Olomouc rozhodovalo o stěžovatelčiných odvoláních proti vydaným exekučním příkazům, zde nebyly žádné skutečnosti svědčící o tom, že by nařízená exekuce byla jako celek nepřiměřená. Nejvyšší správní soud proto stěžovatelku shodně s krajským soudem odkazuje na možnost brojit proti přiměřenosti exekuce návrhy na zastavení – z jejího pohledu nadbytečných – exekucí [od 1. ledna 2014 jde o postup podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. h) daňového řádu]. Stěžovatelka by však v zájmu úspěšnosti svého návrhu měla předložit správci daně doklady svědčící o tom, že k úhradě vymáhaného nedoplatku některá z nařízených exekucí sama o sobě postačí.

IIIc. Nevydání rozhodnutí o odkladném účinku

[22] Stěžovatelka se snažila třetí důvod kasační stížnosti koncipovat tak, aby jej bylo možno podřadit pod § 101 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který umožňuje podat kasační stížnost pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Takto však situaci, která vznikla v řízení před krajským soudem pojímat nelze. Konstrukce stěžovatelky o mlčky učiněném zamítnutí žádosti o přiznání odkladného účinku postrádá zákonnou oporu. Nekoná-li krajský soud ohledně žádosti v zákonné lhůtě, nevzniká tím fikce negativního rozhodnutí, nýbrž dochází k průtahům, jimž může žalobce čelit s využitím institutů obsažených v zákoně č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Může si tedy stěžovat předsedovi příslušného soudu na neodůvodněné průtahy v řízení nebo může podat Nejvyššímu správnímu soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu.

[23] Jestliže však již došlo k vydání rozhodnutí v meritu, pak poukaz na to, že nebylo v zákonné lhůtě rozhodnuto o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku, může být považován jediné za stížnost na nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Taková vada je však důvodně namítána jediné tehdy, mohla-li mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Nic takového ovšem stěžovatelka netvrdí. Nevysvětluje, jak se údajné porušení ustanovení stanovujícího lhůtu pro vydání rozhodnutí o odkladném účinku mělo podepsat na zákonnosti rozsudku ve věci. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud pouze stručně rekapituluje, že stěžovatelka podala žaloby proti jednotlivým exekučním příkazům dne 8. října 2012, avšak teprve 5. prosince 2012 zaslala pod sp. zn. 31 Af 150/2012 soudu svůj první návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v uložení povinnosti celnímu úřadu zdržet se výkonu svého rozhodnutí. Tento návrh krajský soud zamítl (usnesení č. j. 31 Af 150/2012 - 210). Později podala stěžovatelka obdobný návrh, řízení o něm však krajský soud zastavil, jelikož nepřinášel žádné podstatné nové skutečnosti oproti předchozímu zamítnutému návrhu na vydání předběžného opatření (usnesení č. j. 31 Af 150/2012 - 254). Nejvyšší správní soud tak musí vyjádřit pochybnost o tom, že by o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její žalobě doručeném krajskému soudu dne 22. listopadu 2013 musel soud rozhodnout okamžitě. Návrh, který stěžovatelka podala již pod spojenou sp. zn. 31 Af 147/2012, byl totiž soudu doručen více než rok po podání žaloby a to v situaci, kdy předchozí dva návrhy podané s obdobným cílem byly neúspěšné. Nadto soud vyhlásil svůj rozsudek na ústním jednání konaném dne 11. prosince 2013 za přítomnosti právního zástupce stěžovatelky i jejích dvou jednatelů (srov. protokol o jednání č. j. 31 Af 147/2012 - 219), tedy 19 dní po obdržení návrhu na přiznání odkladného účinku. Za těchto okolností považuje Nejvyšší správní soud procesní postup krajského soudu, který o návrhu na přiznání odkladného účinku pojednal pouze v odůvodnění svého rozsudku, za zcela adekvátní.

[24] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že Krajský soud v Ostravě zhodnotil věc správně. Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti napadenému rozsudku v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu